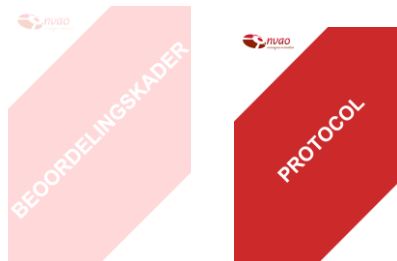

Beoordeling
kwaliteitsafspraken
hoger onderwijs 2019-2024
Protocol

NVAO | Afdeling Nederland
Mei 2018

Dit protocol bevat de eisen behorend bij een NVAO beoordelingsprocedure die losstaat van het NVAO beoordelingskader.

Protocol beoordeling kwaliteitsafspraken hoger onderwijs 2019-2024

<i>Naam procedures</i>	Protocol beoordeling kwaliteitsafspraken hoger onderwijs 2019-2024 Dit protocol betreft de uitwerking van een nog vast te stellen Algemene Maatregel van Bestuur: het 'Besluit kwaliteitsbekostiging hoger onderwijs' (verwachte inwerkingtreding 1 januari 2019). Om die reden kunnen mogelijk in onderhavige versie nog wijzigingen voortvloeiend uit dit besluit worden doorgevoerd.
<i>Versie</i>	22 mei 2018
<i>Vervaldatum</i>	Na de laatste evaluatie van de kwaliteitsafspraken in 2026
<i>Historie</i>	n.v.t.
<i>Kosten beoordeling</i>	n.v.t.
<i>Verdere informatie</i>	https://www.nvao.net/beoordelingsprocedures/nederland

Inhoud	
Inleiding	4
A. Criteria	5
1) Toetsing van het plan	5
Criterium 1	5
Criterium 2	5
Criterium 3	6
Oordelen en beslisregels plantoetsing	6
2) Beoordeling in 2022	6
Criterium 1	6
Criterium 2	7
Oordelen en beslisregels beoordeling in 2022	7
3) Evaluatie	7
Criterium 1	7
Criterium 2	8
Oordelen en beslisregels evaluatie	8
B. Proces beoordeling plan en evaluatie	9
1. Planbeoordeling; 'zelfstandig' of als 'trail' in combinatie met ITK	9
2. Tijdpad	9
3. Plan voor de inzet van de studievoorschotmiddelen	11
4. Aanvraag indienen	11
5. Panelsamenstelling	11
6. Locatiebezoek	12
7. Rapportage	12
8. Oordeelsvorming NVAO	13
9. Bekendmaking	13

Inleiding

Op 9 april 2018 heeft de minister van OCW afspraken gemaakt met VSNU, Vereniging Hogescholen, ISO en LSVb over de vormgeving van de kwaliteitsafspraken hoger onderwijs 2019 tot en met 2024. De middelen die vrijkomen door de invoering van het studievoorschot worden de komende jaren gekoppeld aan deze afspraken. Partijen beogen hiermee de kwaliteit van het hoger onderwijs te verbeteren. Daarbij zijn zij het erover eens dat betrokkenheid van de onderwijsgemeenschap, in het bijzonder de medezeggenschap, bij de kwaliteitsafspraken essentieel is, zowel in de fase van planvorming als gedurende de uitvoering van het plan.

Dit protocol geeft inhoud aan de door de partijen afgesproken onafhankelijke externe beoordeling van de plannen van de individuele instellingen voor de inzet van de studievoorschotmiddelen en de beoordeling van de verwezenlijking van die plannen. Bij de beoordeling van de plannen ligt de focus op het proces van planvorming, de voorgenomen bestedingen (voornemens) én de daarmee beoogde doelen. Bij de beoordeling van de verwezenlijking van de plannen staat, naast de betrokkenheid van medezeggenschap en andere relevante belanghebbenden, de realisatie van de voornemens centraal.

Het protocol is een op zichzelf staand beoordelingsinstrument dat nauw aansluit bij het NVAO-accreditatiekader 2016 en de daarin beschreven werkwijzen.

Voor instellingen die al een Instellingstoets kwaliteitszorg (ITK) hebben aangevraagd of die ambiëren, kunnen de processen van de beoordeling van het plan voor de inzet van de studievoorschotmiddelen en de ITK worden gecombineerd om daarmee de extra lasten van de planbeoordeling zo beperkt mogelijk te houden. De beoordeling van het plan en de ITK leiden altijd tot twee afzonderlijke oordelen.

Dit protocol beschrijft drie toetsmomenten; de beoordeling van de plannen in 2019, de beoordeling van de voortgang in het najaar van 2022 en de evaluatie van de verwezenlijking van de plannen. Deze evaluatie valt samen met de volgende ronde ITK of vindt zes jaar na de beoordeling van het plan plaats.

A. Criteria

Hieronder volgen de criteria voor de beoordeling van het plan voor de inzet van de studievoorschotmiddelen (hierna: het plan), de beoordeling van de voortgang ervan in 2022 en de evaluatie. Het betreft beoordelingen op instellingsniveau.

De **vetgedrukte woorden** in de uitwerking duiden elementen aan die in de rapportages expliciet aan bod komen.

1) Toetsing van het plan

In de periode tot april 2020 worden de plannen van de instellingen getoetst. De toetsing wordt uitgevoerd door panels van deskundigen, die elk daarvoor een instelling bezoeken.

Aan de hand van de volgende criteria wordt getoetst of in het plan van de instelling kwaliteit in het vooruitzicht wordt gesteld:

Criterion 1

Het plan draagt beredeneerd bij aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs. De voornemens die de instelling heeft met de studievoorschotmiddelen en de doelen die zij daarmee wil verwezenlijken op de genoemde onderwijskwaliteit-thema's, zijn helder geformuleerd en passen bij de context, historie en bredere (onderwijs)visie van de instelling.

Uitwerking: Op elk van deze **zes thema's voor onderwijskwaliteit** heeft de instelling een **heldere keuze** gemaakt. Zij motiveert per thema welke bestedingen zij wil gaan doen met de studievoorschotmiddelen (hierna 'voornemens' genoemd) en welke doelen zij met die voornemens wil verwezenlijken, of waarom zij op dat thema geen inzet wil plegen met de studievoorschotmiddelen. Voornemens en doelen kunnen gelden voor de gehele instelling, maar ook voor bepaalde onderdelen daarvan of voor specifieke groepen studenten.

De instelling verwoordt expliciet hoe haar keuzes **passen bij de bredere onderwijsvoornemens en (onderwijs)visie** van de instelling en de historie en de context van de instelling, waaronder door de instelling ook kan worden begrepen de meerjarige ontwikkeling van de instellingsbegroting. De voornemens en doelen dragen beredeneerd bij aan **kwaliteitsverbetering** van het onderwijs.

Criterion 2

De interne belanghebbenden zijn in voldoende mate betrokken bij het opstellen van het plan en er is voldoende draagvlak bij interne en relevante externe belanghebbenden.

Uitwerking: De voornemens voor de kwaliteitsverbetering, zoals in het plan vastgelegd, zijn tot stand gekomen in **samenspraak** met de medezeggenschap (docenten en studenten), de interne toezichthouders en waar relevant na raadpleging van externe belanghebbenden. Bestuur en medezeggenschap zorgen gezamenlijk voor een **brede betrokkenheid** van de gemeenschap van de universiteit of hogeschool en spreken onderling af welke gremia binnen en buiten de instelling bij het proces van planvorming betrokken worden.

De medezeggenschap is als volwaardige gesprekspartner **voldoende** betrokken bij de planvorming en het plan laat zien dat wordt geborgd dat de medezeggenschap voldoende betrokken wordt gedurende de verwezenlijking van het beleid. De **facilitering van de medezeggenschap** stelt hen in staat deze rol goed te vervullen. De medezeggenschap heeft **ingestemd** met het plan. Ook heeft de Raad van Toezicht het plan goedgekeurd.

Criterion 3

De voornemens in het plan zijn realistisch gelet op de voorgestelde inzet van instrumenten en middelen en de organisatie en processen binnen de instelling.

Uitwerking: De instelling heeft het plan adequaat vertaald in **concrete beleidsacties en -processen** die beredeneerd bijdragen aan kwaliteitsverbetering. De interne en waar relevant externe belanghebbenden achten de voornemens **realiseerbaar en haalbaar**, meewegende de financiële context van de instelling en de visie en het beleid van de instelling.

De instelling toont aan dat zij de voortgang van de afspraken en het behalen van de doelstellingen monitort, en waar nodig de voornemens bijstelt. Daarvoor laat zij zien welke (bestaande of eventueel nieuwe) **monitoringprocessen** zij inzet en hoe zij de interne en relevante externe belanghebbenden betreft.

Oordelen en beslisregels plantoetsing

Oordeel per criterium: <i>Het panel voorziet elk criterium van een oordeel op de schaal:</i>	
Voldoet:	de instelling voldoet aan het criterium
Voldoet niet:	de instelling voldoet niet aan het criterium
Beslisregels eindoordeel instelling:	
Positief:	op alle criteria „voldoet“.
Negatief:	„voldoet niet“ op een of meer criteria.
Aanbevelingen:	
Het panel kan bij ieder criterium suggesties doen voor verbeteringen.	

2) Beoordeling in 2022

In 2022 vindt een beoordeling van de verwezenlijking van het plan tot dan toe plaats door de NVAO. Voor de beoordeling wordt gebruik gemaakt van het jaarverslag 2021 en een reflectie van de medezeggenschap die daar wordt bijgevoegd. Er zullen geen aanvullende documenten worden opgevraagd. Bij deze toets vindt in beginsel geen instellingsbezoek plaats. Criteria bij deze beoordeling zijn:

Criterion 1

De instelling heeft voldoende voortgang geboekt met de verwezenlijking van haar voornemens, rekening houdend met de gepleegde inspanningen en de omgang met onvoorziene omstandigheden.

Uitwerking:

De beoordeling richt zich op de vraag of voldoende voortgang is geboekt met de **verwezenlijking** van de afgesproken voornemens tot en met 2021. De NVAO neemt in de beoordeling de eventuele omgang met onvoorziene omstandigheden mee. Eveneens weegt de NVAO de **maatregelen** mee die zijn genomen om het plan te versterken, te verbeteren of bij te stellen. De **reflectie van de medezeggenschap** op de verwezenlijking van het plan tot dan toe neemt de NVAO mee in de vaststelling of aan dit criterium is voldaan.

Criterion 2

De medezeggenschap en andere relevante belanghebbenden zijn voldoende betrokken gedurende de uitvoering van het plan.

Uitwerking: Het beleid van de instelling stimuleert alle betrokkenen om gedurende de uitvoering van het plan bij te dragen aan de **dialoog** over de verwezenlijking van de voornemens en de daarmee beoogde doelen. De medezeggenschap is **voldoende** betrokken gedurende de verwezenlijking van het beleid, waaronder bij de monitoring en bijstelling van beleidsacties en –processen.

De NVAO neemt **de reflectie van de medezeggenschap** op de betrokkenheid van belanghebbenden en de facilitering van de medezeggenschap, mee in de beoordeling of aan dit criterium is voldaan.

Oordelen en beslisregels beoordeling in 2022

Oordeel per criterium: <i>De NVAO voorziet elk criterium van een oordeel op de schaal:</i>	
Voldoet:	de instelling voldoet aan het criterium
Voldoet niet:	de instelling voldoet niet aan het criterium
Beslisregels eindoordeel instelling:	
Positief:	op alle criteria „voldoet“.
Negatief:	„voldoet niet“ op een of meer criteria.
Aanbevelingen:	
De NVAO kan bij ieder criterium suggesties doen voor verbeteringen.	

3) Evaluatie

Instellingen zonder ITK laten zes jaar na de toetsing van het plan de verwezenlijking ervan evalueren. Voor instellingen die een ITK hebben en deze opnieuw aanvragen is de evaluatie in principe onderdeel van de volgende ITK-cyclus. De evaluatie vindt daarmee niet voor alle instellingen op hetzelfde moment plaats. Een aantal instellingen heeft reeds in 2023 de eerstvolgende ITK, andere pas begin 2026.

Bij de evaluatie wordt rekening gehouden met het moment van beoordeling. Bij de evaluatie wordt net als de beoordeling van de plannen, gebruik gemaakt van een panel en een instellingsbezoek. Voor de evaluatie zal gebruik worden gemaakt van bestaande documenten, i.c. jaarverslagen 2022 en volgend (in het bijzonder het laatste jaarverslag) en - net als bij de beoordeling in 2022 - een reflectie van de medezeggenschap. Criteria bij de evaluatie zijn:

Criterion 1

De instelling heeft haar voornemens voor de periode tot en met 2024 in voldoende mate gerealiseerd, rekening houdend met de gepleegde inspanningen en de omgang met onvoorziene omstandigheden.

Uitwerking:

De beoordeling richt zich op de **verwezenlijking** van de afgesproken voornemens. Het panel neemt in de beoordeling de eventuele omgang met onvoorziene omstandigheden mee. Eveneens weegt het panel de **maatregelen** die zijn genomen om het plan te versterken, te verbeteren of bij te stellen, in aansluiting op de verwachtingen van studenten, docenten en andere belanghebbenden.

De **reflectie van de medezeggenschap** op de verwezenlijking neemt het panel mee in de vaststelling of aan dit criterium is voldaan.

Criteria 2

De medezeggenschap en andere relevante belanghebbenden zijn voldoende betrokken gedurende de uitvoering van het plan.

Uitwerking: Het beleid van de instelling stimuleert alle betrokkenen om gedurende de uitvoering van het plan bij te dragen aan een **dialog** over de voorgenomen besteding van de studievoorschotmiddelen en de daarmee te bereiken doelen. De medezeggenschap is **voldoende** betrokken gedurende de verwezenlijking van het beleid, waaronder bij de monitoring en bijstelling van beleidsacties en –processen. Het panel neemt de **reflectie van de medezeggenschap** op de betrokkenheid van belanghebbenden en de facilitering van de medezeggenschap mee in de beoordeling of aan dit criterium is voldaan.

Oordelen en beslisregels evaluatie

Oordeel per criterium: <i>Het panel voorziet elk criterium van een oordeel op de schaal:</i>	
Voldoet:	de instelling voldoet aan het criterium
Voldoet niet:	de instelling voldoet niet aan het criterium
Beslisregels evaluatie instelling:	
Positief:	op alle criteria „voldoet“.
Negatief:	„voldoet niet“ op een of meer criteria.
Aanbevelingen:	
Het panel kan bij ieder criterium suggesties doen voor verbeteringen.	

B. Proces beoordeling plan en evaluatie

De beoordeling van het plan en de evaluatie van de verwezenlijking kan ofwel zelfstandig plaatsvinden, ofwel in de context van een ITK. Ook als de planbeoordeling en de evaluatie van de verwezenlijking in de context van de ITK plaatsvinden, zijn het eigenstandige beoordelingen, leidend tot eigenstandige oordelen en rapporten. Het NVAO-bestuur zal bij elk beoordelingsmoment een afzonderlijk advies voor elk van de instellingen uitbrengen aan de minister.

1. Planbeoordeling; 'zelfstandig' of als 'trail' in combinatie met ITK

De zelfstandige beoordeling van het plan vraagt van het panel dat het zich vertrouwd maakt met de bestaande visie en ambities van de instelling. Daarnaast zal het panel inzicht moeten krijgen in de organisatiestructuur (waaronder relevante decentralisatie binnen de instelling) en de daarbij horende managementcultuur, de wijze waarop de kwaliteitszorg is verankerd en de positie van en omgang met de medezeggenschap. Inzicht in deze processen binnen de instelling is van belang om het plan op de in dit protocol genoemde criteria te kunnen beoordelen.

Bij instellingen die deelnemen aan een ITK kan de beoordeling van het plan als een 'trail' worden uitgevoerd naast de overige trails die onderdeel zijn van een ITK (zie Kader Instellingstoets kwaliteitszorg). In de ITK verwerft het panel op het niveau van de instelling al inzichten in boven beschreven processen, wat maakt dat de beoordeling van het plan voor de instelling minder belastend kan zijn. Zoals hiervoor aangegeven, is de beoordeling van het plan een eigenstandige beoordeling leidend tot een eigenstandig oordeel en rapport.

In enkele gevallen zal de beoordeling van het plan in aanvulling op een recent behaalde ITK worden uitgevoerd. In dat geval beoordeelt (een deel van) het originele ITK-panel het plan. De beoordeling zal het karakter hebben van een trail die zelfstandig wordt uitgevoerd. Voor het onderscheid noemen we deze werkwijze een 'aanvullende trail'. Het panel kan in zijn oordeel verwijzen naar bevindingen uit de ITK, maar komt tot een eigenstandig oordeel en rapport over het plan.

2. Tijdpad

Het tijdpad wordt bepaald door de afspraken die zijn gemaakt met de minister.

1 april 2020

De **beoordeling van de planvorming** moet uiterlijk voor 1 april 2020 hebben geresulteerd in adviezen van de NVAO aan de minister voor alle instellingen. Instellingen hebben voorbereidingstijd nodig voor de planvorming en de interne afstemming. Dat betekent dat de beoordeling kan starten vanaf najaar 2018. Voor de planning van de beoordelingen betekent dit dat de NVAO (waar nodig in overleg en afstemming met de koepels):

- met alle instellingen die geen ITK hebben aangevraagd, in overleg treedt over de planning van een zelfstandige beoordeling van het plan in 2019 of opname van de planbeoordeling in een nog aan te vragen ITK beoordeling in 2019;
- met instellingen die al een ITK (hebben) ondergaan voor 2019, contact opneemt over de planning van een aanvullende trail;
- met instellingen waarvoor een ITK eind 2018 of in 2019 is (of wordt) gepland, contact opneemt over de mogelijke combinatie van de processen van planbeoordeling en ITK;

- met instellingen waarvoor de ITK na 2019 is gepland, in overleg treedt over mogelijke vervroeging van de ITK, zodat het proces van planbeoordeling en de ITK gecombineerd kunnen worden, of de uitvoering van een zelfstandige beoordeling in 2019.

Met instellingen waarvan het plan als onvoldoende is beoordeeld door de NVAO (na het paneladvies en de hoor en wederhoor mogelijkheden, zie H), gaat de minister van OCW het gesprek aan. Indien de minister het advies van de NVAO overneemt, krijgen deze instellingen de mogelijkheid om binnen een jaar een nieuw plan in te dienen. De NVAO toetst dan binnen een jaar het nieuwe plan aan de hand van de(zelfde) voor de planbeoordeling opgestelde criteria.

Najaar 2020

De voortgang van de verwezenlijking van het plan wordt op instellingsniveau gevolgd. Tegelijkertijd willen partijen ook zien wat de kwaliteitsafspraken landelijk betekenen voor de verbetering van de onderwijskwaliteit. Daarom zal de NVAO in 2020 ook een **landelijk beeld** opmaken van de stand van zaken omtrent de kwaliteitsafspraken. Zij baseert zich hierbij op de plannen en de start van de uitvoering daarvan. De NVAO vraagt hiervoor bij de instellingen geen extra informatie op. De opzet van het landelijk beeld wordt besproken met de Vereniging Hogescholen, de VSNU, het ISO en de LSVb. Aan hen zal ook een conceptversie voor commentaar worden voorgelegd.

Najaar 2022

In 2022 is een **beoordeling** van de verwezenlijking van het plan voorzien door de NVAO. Zij baseert deze beoordeling op het jaarverslag 2021 van de instelling waarin deze de balans opmaakt van de vorderingen. Bij dat jaarverslag wordt een reflectie van de medezeggenschap gevoegd. Dit betreft een reflectie van de medezeggenschap op de realisatie van het plan tot dan toe, de betrokkenheid van belanghebbenden en de facilitering van de medezeggenschap. Het jaarverslag over 2021 en deze reflectie vormen de basis voor de beoordeling door de NVAO.

Indien de beoordeling van deze documenten daartoe aanleiding geeft, zal de NVAO een nader gesprek voeren met de instelling. Indien dat niet tot verduidelijking leidt of er is anderszins reden voor aanvullend onderzoek dan zal de NVAO mogelijk (een deel van) het panel dat de planbeoordeling uitvoerde, vragen een aanvullend onderzoek uit te voeren.

Indien bij de toets in 2022 wordt geconstateerd dat er onvoldoende voortgang is in de verwezenlijking van het plan van een instelling, gaat de minister het gesprek aan en kan de instelling binnen een jaar alsnog laten zien dat zij voldoende voortgang boekt. De NVAO toetst dan in het najaar van 2023 opnieuw op basis van een reflectie van de instelling zelf (door het College van Bestuur vooraf voorgelegd aan de Raad van Toezicht) en een reflectie van de medezeggenschap of er van voldoende voortgang sprake is.

Najaar 2022

Op basis van de beoordeling in 2022 zal de NVAO ook een **landelijk beeld** opmaken van de stand van zaken omtrent de kwaliteitsafspraken. Voor dit beeld op sectorniveau vraagt de NVAO bij de instellingen geen extra informatie op. De opzet van dit landelijk beeld wordt (net als het geval is bij het landelijk beeld in 2020) besproken met de Vereniging Hogescholen, de VSNU, het ISO en de LSVb. Aan hen zal ook een conceptversie voor commentaar worden voorgelegd.

2023 – 2026

De **evaluatie** van de verwezenlijking van het plan loopt, voor de instellingen die een ITK doorlopen, in principe wederom mee in de volgende cyclus ITK. Instellingen die niet meedoen aan de ITK hebben zes jaar na de toetsing van het plan hun evaluatie. De evaluatie vindt daarmee niet voor alle instellingen op hetzelfde moment plaats. Een aantal instellingen heeft reeds in 2023 de eerstvolgende ITK, andere pas begin 2026. De evaluatie is, net als de planbeoordeling, een proces waarbij gebruik wordt gemaakt van een panel en een instellingsbezoek.

Voor de evaluatie zal gebruik worden gemaakt van bestaande documenten, i.c. jaarverslagen van de instelling (in het bijzonder het laatste jaarverslag) en een reflectie van de medezeggenschap.

3. Plan voor de inzet van de studievoorschotmiddelen

In het plan voor de inzet van de studievoorschotmiddelen neemt de instelling haar voorgenomen bestedingen (voornemens) op voor de zes overeengekomen thema's voor verbetering van onderwijskwaliteit. Daarnaast beschrijft zij de doelen die zij met die bestedingen wil realiseren tot en met 2024 en formuleert zij welke voortgang zij in 2021 wil hebben geboekt met de verwezenlijking van haar voornemens. Voornemens en doelen kunnen gelden voor de gehele instelling, maar ook voor bepaalde onderdelen daarvan of voor specifieke groepen studenten. De instelling beschrijft voor alle zes thema's ofwel de voornemens en de daaraan gekoppelde doelen die zij ten aanzien van dat thema wil realiseren met de studievoorschotmiddelen of waarom zij op dat thema geen inzet wil plegen met de studievoorschotmiddelen.

De instelling verwoordt daarbij expliciet hoe haar keuzes passen bij de bredere onderwijsvoornemens en (onderwijs)visie van de instelling en de historie en de context van de instelling, waaronder door de instelling ook kan worden begrepen de meerjarige ontwikkeling van de instellingsbegroting. De instelling neemt in haar plan een meerjarenbegroting op die zicht geeft op waaraan de instelling voornemens is de studievoorschotmiddelen te besteden.

De instelling toont in haar plan eveneens de betrokkenheid aan van interne belanghebbenden bij het opstellen van het plan en het draagvlak bij interne en relevante externe belanghebbenden.

Het plan van de instelling voor de inzet van de studievoorschotmiddelen kan worden ingebed in een nieuw instellingsplan, maar kan bijvoorbeeld ook een addendum zijn op een al bestaand instellingsplan.

Voor de beoordeling door het panel structureert de instelling het plan rond de drie criteria of voegt een leeswijzer toe.

4. Aanvraag indienen

De NVAO maakt in afstemming met de instelling bindende afspraken over de inleverdatum. In principe wordt het aanvraagdossier acht weken voorafgaand aan het bezoek ingediend.

De instelling dient een aanvraagdossier in voor de beoordeling van het plan via webaanvraag@nvaio.net. Via de post ontvangt de NVAO 10 exemplaren van het aanvraagdossier. Zie hierboven 'plan' voor een beschrijving van het aanvraagdossier.

5. Panelsamenstelling

De NVAO benoemt het panel dat de beoordeling uitvoert. In geval de beoordeling wordt meegenomen in een ITK-proces, is het panel voor de ITK ook het panel dat de beoordeling uitvoert. Bij de samenstelling van het panel wordt hiermee rekening gehouden. De instelling kan binnen twee weken beargumenteerd bedenkingen tegen de samenstelling van het panel doorgeven aan de NVAO. Na overleg met de instelling wordt het panel vastgesteld.

De experts voor beoordeling zijn onafhankelijk van de instelling (tenminste vijf jaar geen directe of indirecte banden gehad met de te beoordelen instelling die leiden tot een "conflict of interest"), zijn gezaghebbend op bestuurlijk niveau of binnen de ontwikkeling van het hoger onderwijs, auditdeskundig of vertegenwoordigen het

maatschappelijk veld. Panelleden tekenen voorafgaand aan de beoordeling een onafhankelijkheidsverklaring.

Het panel beschikt gezamenlijk over onderstaande expertises:

- bestuurlijke deskundigheid;
- hoger onderwijsdeskundigheid, bij voorkeur ook wat betreft ontwikkelingen buiten Nederland;
- deskundigheid op het gebied van de inrichting en effectiviteit van kwaliteitszorgsystemen;
- vertegenwoordiger van de studenten;
- vertegenwoordiger uit het maatschappelijk veld c.q. werkveld.

Het panel bestaat, uit maximaal vijf leden, inclusief een studentlid en wordt ondersteund door een secretaris en een procescoördinator van de NVAO. Een panellid met bestuurlijke deskundigheid treedt op als voorzitter. De NVAO streeft ernaar om in elk panel een lid te benoemen met ervaring in medezeggenschap. In het panel vindt collegiale oordeelsvorming plaats. Er wordt gelijkwaardig recht gedaan aan de verschillende perspectieven op kwaliteit die in het panel zijn vertegenwoordigd, waaronder het studentenperspectief. Het panel streeft daarbij naar consensus.

De NVAO streeft ernaar om voor instellingen die hun plan zelfstandig (of aanvullend op een ITK) laten beoordelen, enkele panels te benoemen die ieder meerdere instellingen bezoeken.

De NVAO geeft alle panelleden een training en/of briefing die specifiek gericht is op de beoordeling van het plan voor de inzet van de studievoorschotmiddelen.

6. Locatiebezoek

Een locatiebezoek is altijd onderdeel van de planbeoordeling en de evaluatie. Tijdens het bezoek spreekt het panel in ieder geval met de (zittende en eventueel voorgaande) medezeggenschap, docenten en studenten, het instellingsbestuur en de Raad van Toezicht. Het panel bepaalt de indeling van de gesprekken in samenspraak met de instelling. Aan het eind van het bezoek geeft de voorzitter van het panel een beknopte terugkoppeling aan de instelling. De definitieve bevindingen worden opgenomen in het adviesrapport.

Wanneer de beoordeling van het plan wordt uitgevoerd nadat een instelling een ITK in de tweede ronde heeft behaald (aanvullende trail), dan volgt dezelfde procedure als boven beschreven.

Wanneer de beoordeling van het plan onderdeel uitmaakt van de ITK (trail), zal de beoordeling als een trail worden uitgevoerd tijdens het verdiepende bezoek (zie procesbeschrijving ITK in accreditatiekader 2016). In beginsel spreekt het panel alle bovengenoemde geledingen. In combinatie met de ITK kan het panel echter rekening houden met eerdere gesprekken met een van de genoemde geledingen. Aan het einde van het verdiepende bezoek zal de voorzitter van het panel ook specifiek op de beoordeling van het plan een terugkoppeling geven.

7. Rapportage

Bij de planbeoordeling en de evaluatie stelt de secretaris van het panel een adviesrapport op van maximaal 6 pagina's na afloop van het instellingsbezoek. Dit rapport bevat een samenvatting van de bevindingen en overwegingen van het panel die ten grondslag liggen aan de oordelen.

De kern van het rapport bevat per criterium de feitelijk onderbouwde bevindingen van het panel, de overwegingen, het oordeel en eventuele aanbevelingen. Alle uitwerkingen per criterium (vetgedrukt) komen in de rapportage aan de orde. Het panel baseert de onderbouwing op het aanvraagdossier, de gesprekken en bevindingen naar aanleiding van het bestudeerde materiaal.

Het rapport opent met een korte en bondige samenvatting, gericht op een breder lezerspubliek. Het rapport sluit af met de oordelen per standaard. De bijlage bevat de samenstelling van het panel en korte cv-beschrijvingen van de panelleden, de werkwijze van het panel, de data en het programma van de locatiebezoeken (met namen en functies van de gespreksdeelnemers en een overzicht van het bestudeerde materiaal).

De voorzitter stelt het conceptrapport vast nadat alle panelleden akkoord zijn gegaan met de inhoud van het rapport. De instelling ontvangt het conceptrapport en heeft twee weken voor het corrigeren van eventuele feitelijke onjuistheden. Het panel verwerkt de reactie van de instelling en daarna stelt de voorzitter, na instemming van alle panelleden, het definitieve rapport vast en biedt dit aan de NVAO aan.

De NVAO stelt bij de beoordeling in 2022 per instelling een rapportage op gebruikmakend van het jaarverslag over 2021 en de reflectie van de medezeggenschap. Het rapport opent met een korte en bondige samenvatting, gericht op een breder lezerspubliek. Het rapport sluit af met de oordelen per standaard. De instelling ontvangt het conceptrapport en heeft twee weken voor het corrigeren van eventuele feitelijke onjuistheden. De NVAO verwerkt de reactie van de instelling en stelt het definitieve rapport vast.

8. Oordeelsvorming NVAO

Bij de planbeoordeling en de evaluatie vormt de NVAO zich een eigenstandig oordeel over het adviesrapport waarbij wordt gekeken naar consistentie, werkwijze van het panel, procedurele eisen, onderbouwing en weging om vast te stellen dat het paneladvies degelijk, deugdelijk en navolgbaar is onderbouwd en de oordeelsvorming consistent heeft plaatsgevonden.

De NVAO kan de voorzitter van het panel (en eventueel andere panelleden) uitnodigen voor een toelichting. De NVAO informeert de instelling over dit overleg en kan de instelling ook uitnodigen voor een gesprek. Instellingen kunnen zelf ook aangeven dat zij behoefte hebben aan een gesprek of toelichting voorafgaande aan de definitieve oordeelsvorming door de NVAO.

De NVAO komt op basis van het adviesrapport van het panel en eventuele toelichtingen, gemotiveerd tot een eigenstandig oordeel. Het oordeel luidt dan, op basis van een oordeel per criterium, positief of negatief. De instelling krijgt de gelegenheid te reageren op feitelijke onjuistheden in het oordeel.

Het oordeel van de NVAO is een advies aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De minister besluit over de toekenning van de middelen van het studievoorschot. Tegen het besluit van de minister is bezwaar en beroep mogelijk.

9. Bekendmaking

De NVAO publiceert haar adviezen en de adviesrapporten van het panel op haar website na besluitvorming door de minister

NVAO

Het zorgvuldig tot stand gekomen onafhankelijke oordeel van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) versterkt hogeronderwijsinstellingen in hun kwaliteitscultuur. Op basis van de oordelen van de NVAO worden opleidingen in het hoger onderwijs erkend en krijgen studenten een waardig diploma. De NVAO is binationaal en werkt internationaal.

NVAO. Vertrouwen in kwaliteit.

Colofon

**Beoordeling kwaliteitsafspraken hoger onderwijs
2019-2024**

Protocol

Mei 2018

Samenstelling: NVAO Afdeling Nederland

NVAO

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Parkstraat 28/2514 JK Den Haag

Postbus 85498/2508 CD Den Haag

Nederland

T 31 70 312 23 00

E info@nvaio.net

www.nvaio.net